

12. Mișcarea Praise-&-Worship și muzica rock

Dacă dorim să abordăm tema mișcării Praise-&-Worship, trebuie să ne întoarcem puțin în istorie și să ne punem întrebarea cum și ce fel de muzică au folosit primii creștini în serviciile lor divine.

Repetăm citatul din Martin Heide:

În sinagogă era interzisă folosirea instrumentelor muzicale, dar cântatul era cultivat cu devotament. Stilul de cântare al primilor creștini a luat ca model pe cel al sinagogii - la urma urmei, ei erau suficient de familiarizați cu serviciul divin din sinagogă. Cu siguranță că Isus și apostolii au cântat imnul de laudă la sărbătoarea Paștelui pe o melodie cunoscută de toți. Într-o mare parte a bisericii creștine timpurii, Psaltirea a servit ca un fel de „Carte de cântări”, coresponzând cântecului sinagogal, cântarea lor era, de asemenea, „logocentrică”.¹

Folosirea instrumentelor muzicale în Vechiul Testament în legătură cu Templul (slujba) este foarte bine atestată; dar în sinagogi nu exista acompaniament instrumental. De asemenea, muzica din Templu era întotdeauna centrată pe Cuvânt și doar câteva instrumente muzicale erau permise (compară cu 1 Cronici 25) și serveau doar ca acompaniament. Primul verset din 1 Cronici 25 clarifică încă o dată acest lucru: „David și conducătorii oștirii au pus deoparte pentru slujbă ... pe cei care să profețească cu harfe și cu lire și cu chimvale.”

Primul criteriu menționat cu privire la cei aleși este că ei „au profețit”. Aceasta înseamnă în acest context că ei cântau, împinși de Duhul lui Dumnezeu. Așadar, criteriul central pentru selecția lor a fost faptul că au exprimat în texte gânduri dirijate de Dumnezeu, *nu* profesionalismul lor în cântatul la instrumente; acest lucru a fost pe locul doi.

În schimb, multe dintre cântările Worship de astăzi nu funcționează deloc fără o melodie adaptată acestui stil de muzică și fără un ritm asigurat de instrumentele de percuție.

Muzica din sinagogă a stat la baza muzicii creștine. Pedagogul muzical austriac Andreas Liess (1903-1988) scrie:

Pe linia de falie a epocii, apare *creștinismul*, care s-a ridicat pe fundamentul credinței iudaice. Astfel, *muzica sinagogii* a devenit fundamentul specific al muzicii creștine timpurii.²

Oriunde a ajuns creștinismul, muzica creștin-iudaică a înlocuit muzica romană sau greacă. Primii creștini s-au distanțat de muzica păgânilor deoarece aceasta era interpretată în cadrul

¹ Martin Heide, *Musik um jeden Preis*, Bielefeld (CLV) ³1993, pag. 31.

² Andreas Liess, *Die Musik des Abendlandes im geistigen Gefälle der Epochen*, Viena (Editura Jugend und Volk) 1970, pag. 29.

unor festivaluri zgomotoase și al unor culte extatice. Interesant este că, în prezent, opusul este în mare parte adevărat: muzica laică pătrunde pretutindeni, înlocuind muzica care era recunoscută anterior ca fiind spirituală și potrivită pentru închinare.

Muzica rock și pop, care este acum un standard majoritar în mișcarea modernă Worship, își are rădăcinile în Africa. Muzicologii necreștini și creștini sunt unanimi în această privință. Istoricul muzicii rock Robert Palmer (1945-1997), un adept convins al muzicii rock, scrie:

Riff-urile de bază, licks, figurile de bas și ritmurile de tobe care fac din rock 'n' roll rock pot fi urmărite în urmă până la muzica africană, care are în primul rând o natură spirituală și rituală. Într-un anumit sens, rock'n' roll-ul este un fel de "voodoo" bazat pe o tradiție puternică care celebrează natura și spiritul.³

Cântărețul de rock-and-roll Little Richard (născut în 1932) a încercat de două ori să se îndepărteze de această muzică, dar fără succes. El confirmă că ea este demonică:

Adevărata mea convingere despre rock'n' roll [...] este aceasta: Cred că acest gen de muzică este demonică. [...] Multe dintre ritmurile din muzica de astăzi provin din voodoo, din tobele voodoo [...] Cred că acest gen de muzică îi îndepărtează pe oameni de Hristos. Este contagioasă. Cred că Dumnezeu vrea ca oamenii să se îndepărteze de rock and roll și să se îndrepte spre Stânca veacurilor⁴ [Rock of Ages] - pentru a se pregăti pentru eternitate.⁵

Starul rock David Bowie (1947-2016) confirmă în mod liber ceea ce spune Little Richard despre sursa muzicii rock:

Rock-ul a fost întotdeauna muzica diavolului. Nu mă poți convinge că nu este așa. Sincer, sunt convins de tot ce am spus. Sunt convins că rock'n' roll-ul este periculos.⁶

Muzica africană a ajuns în America prin intermediul comerțului cu sclavi. Când comerțul cu sclavi a încetat în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, mulți dintre africanii care fuseseră sclavi până atunci și-au căutat noi locuri de muncă. Unii își câștigau existența cu muzică de stradă, alții cântau în taverne și baruri. Încet-încet, muzica afro-americană s-a impus. Mult

³ Robert Palmer, *Rock and Roll: An Unruly History*, New York 1995; citat după David W. Cloud, *Rock & Roll's War Against God*, Port Huron, MI (Way of Life Literature) 2015, pag. 401-402.

⁴ Joc de cuvinte în engleză: „from Rock'n'Roll to the Rock of Ages”: Stânca veacurilor (Isaia 26.4).

⁵ Citat după Charles White, *The Life and Times of Little Richard*, Omnibus Press ³2003, pag. 195. Citat după David W. Cloud, *Contemporary Christian Music under the Spot Light*, Port Huron, MI (Way of Life Literature) 1998, pag. 352.

⁶ Citat după John Blanchard, *Pop goes the Gospel*, Hertfordshire (Evangelical Press) 1983, pag. 45.

mai târziu în secolul XX, în jurul anului 1953, muzica afro-americană a fuzionat cu muzica albilor, muzica country. Acest amestec este considerat nașterea rock'n' roll-ului.

Termenul *Rock'n' Roll* a aparținut limbajului de ghetou al populației de culoare și este o expresie ocazională și un eufemism, în special pentru coit (împreunare sexuală). S-a înțeles repede că bătaia și ritmul duceau la desfrânare și la curvie, fără a se putea explica acest lucru în detaliu.

Cercetările neurologice actuale confirmă faptul că muzica are un efect semnificativ asupra creierului nostru și că anumite tipuri de muzică au, de asemenea, efecte amețitoare și extatice, similare cu sexul și drogurile.

Învățătorul biblic Roger Liebi, care a studiat și muzica, explică:

Bătăile motorice-ritmice ale tobelor duc la faptul că starea de veghe a creierului devine limitată și închisă. Din aceasta rezultă transa/delirul. Se ajunge la o percepție redusă a timpului și a spațiului, controlul corpului devine redus, procesele de gândire devin slăbite (gândirea critică devine dezactivată). Apar sentimente de fericire.⁷

Acest efect amețitor este creat mai ales de un ritm foarte specific. În această muzică, de exemplu, bătăile de tact de patru pătrimi au întotdeauna exact aceeași lungime. În acest caz se vorbește despre un *ritm motoric*. În Africa, acest ritm motoric era folosit pentru a intra în transă și pentru a intra în contact cu spiritele sau cu lumea invizibilă. Muzica din Europa și din Occident era altfel. Acolo, durata unei bătaii depinde de vorbire sau de respirație. Se vorbește aici de o *cântare ritmată de respirație*. Datorită flexibilității și adaptării sale la melodia naturală a vorbirii, acest tip de muzică nu duce la o schimbare a activității cerebrale și, prin urmare, nu are un efect amețitor. Cu toate acestea, muzica ritmată de respirație a fost mult împinsă de rock'n' roll pe planul secund.

Din punct de vedere muzicologic, toate stilurile muzicale ulterioare descind din rock'n' roll: hard rock, heavy metal, punk, jazz rock, funk, disco, tehno etc., precum și *Christian Worship Music (Contemporary Christian Music)*.

Este interesant faptul că muzica clasică, de exemplu, nu exercită de regulă același efect amețitor asupra creierului ca muzica rock. În plus, s-a constatat că rockul tare și puternic duce la un comportament agresiv. Acesta este motivul pentru care multe concerte rock duc la bătăi, în timp ce muzica tehno are efectul opus, deoarece promovează un sentiment de unitate cu vecinul. La festivitățile la care se difuzează în principal muzică tehno, cum ar fi Love Parade și Christopher Street Day, bătăile sunt destul de rare. Prin aceasta nu vrem să spunem că trebuie doar să alegeți stilul Rock'n' Roll „potrivit”. Mai degrabă, ideea este următoarea:

⁷ Din prelegerea „Ist Musik wirklich neutral?“ („Este muzica cu adevărat neutră?”), în *Faszination Musik - Fünf Grundlagen vermittelnde Vorträge de Roger Liebi* (Edition Nehemia). Adolf Graul confirmă acest fapt în *Rock-, Pop- und Technomusik und ihre Wirkungen* (Mitternachtsruf, 2010, pag. 66). De asemenea, se pot găsi diverse site-uri web laice care se ocupă de terapia prin muzică, unde sunt descrise observații similare.

indiferent de stilul de rock'n' roll la care te uiți, se ajunge la o manipulare considerabilă a gândirii și comportamentului propriu. Numai acest lucru ar trebui să fie un motiv suficient pentru o prudență deosebită. Mai mult, toate consecințele care rezultă dintr-o astfel de manipulare prezintă trăsăturile adversarului lui Dumnezeu.

Anii '80 au văzut apoi triumful muzicii rock și pop și în cercurile creștine. Astăzi, chiar și cercurile conservatoare sunt afectate și riscă să cedeze în fața presiunii tinerei generații.

Ceea ce se întâmplase la începutul creștinismului, și anume că muzica creștină a înlocuit muzica păgână, a fost inversat la sfârșitul secolului XX: acum muzica păgână (muzica rock) a înlocuit muzica creștină. Ce triumf pentru satan!

Este muzica o chestiune de gust?

Uneori se spune în legătură cu muzica rock creștină, că muzica este de la Dumnezeu și, prin urmare, este întotdeauna bună. Să presupunem că muzica este de la Dumnezeu; nu este la fel de adevărat că și vorbirea umană este tot de la Dumnezeu? La urma urmei, tot ceea ce spune un om este bun doar pentru că limba a fost creată de Dumnezeu? Deci, chiar dacă muzica este în mod fundamental de la Dumnezeu, nu orice stil de muzică trebuie să fie de asemenea de la Dumnezeu și plăcut lui Dumnezeu.

Ca o paranteză, citim despre muzică și despre un instrument muzical, cel puțin pe pământ⁸, pentru prima dată în Biblie în istoria lui Cain și a fiilor săi; însă nu a fost folosit în cadrul unui serviciu divin (compară cu Geneza 4.21). Scopul fabricării instrumentelor era mai degrabă ca omul să-și facă lumea cât mai confortabilă posibil fără Dumnezeu.

Dar nu trebuie să te lași stăpânit

Suntem confrunțați cu ideea că putem consuma „puțină” muzică rock sau chiar să mergem la unul sau altul dintre Praise-&-Worship-Event sau concerte rock, atâta timp cât nu ne lăsăm dominați de ea. La urma urmei, apostolul Pavel i-a spus tânărului Timotei „folosește puțin vin” (1 Timotei 5.23), iar vinul, după cum știm, este și un mijloc de a te ameți. Însă această argumentare este foarte forțată. Pe de o parte, apostolul Pavel scrie imediat după aceea „din cauza stomacului tău și a deselor tale îmbolnăviri”, iar pe de altă parte, este greu de crezut că

⁸ Unii, cu o anumită traducere a lui Ezechiel 28.13, vor să vadă instrumente muzicale în ceruri chiar înainte de crearea lumii. Cu toate acestea, traducerea de aici este îndoielnică. Cele mai multe traduceri actuale refuză să traducă aici cu „tamburine” și „flaute/fluiere”, astfel Elberfelder 2005 (Edition CSV Hückeswagen), Elberfelder revizuită, New American Standard Bible, New International Version, New Jerusalem Bible, Luther 1984, dar și traduceri mai vechi precum Menge, Herder, Revised Standard Version. În orice caz, pentru „flaut/fluiere” în Vechiul Testament ebraic se folosește întotdeauna un alt cuvânt. Nici vechea Septuaginta (LXX) nu vede aici instrumente muzicale, iar contextul nu oferă niciun motiv pentru o astfel de traducere. „Opera de artă a fercăturilor tale și a scobiturilor tale era din aur” [n.tr.: în nici o traducere a Bibliei în limba română nu este redată versiunea aceasta] este mult mai potrivită pentru pietrele prețioase menționate mai devreme. De-a lungul mileniilor, a fost de asemenea obișnuit pe pământ să se prezinte pietrele prețioase în monturi frumoase și prețioase, cum ar fi inelele sau broșele, mai degrabă decât ca pietre libere.

„puțin vin” duce la o stare de beție. Dar dacă voi participa vreodată la un concert rock sau la un Praise-&-Worship-Event, fie mă voi ameți eu însumi, fie îi voi vedea pe alții cum delirează. După cum am văzut mai sus, depinde foarte mult de stilul de muzică pe care îl ascuți și de impactul pe care îl are acea muzică asupra conștiinței tale. Nu există nicio îndoială că muzica are întotdeauna o anumită influență asupra stării mele sufletești. Dar marea întrebare este: Care dintre ele? Nu este nimic împotriva folosirii anumitor muzici sau sunete pentru o persoană care suferă de o stare depresivă. Depinde deci de tipul de muzică consumată. Trebuie să fie neapărat muzică rock și pop care să-mi aline plictiseala în timp ce conduc mașina, de exemplu? De ce să nu ascultați o prelegere bună în schimb? Când citim în Efeseni 5.19: „Vorbind între voi cu psalmi și cântări de laudă și cântări spirituale, laudând și cântând Domnului în inima voastră”, accentul este pus aici în primul rând pe „vorbire”; contează versurile și, de asemenea, dacă o cântare este „spirituală”. Muzica rock și pop însă nu de puține ori este reprobabilă din punct de vedere textual și cu siguranță nu este spirituală.